

Y E D I D Y A

נעמי אלבינגר

בסיעתא דשמיא

ידידיה

כתיבה

נעמי אלבינגר

על פי שיעוריו של

הרב **דניאל יעקב טריויש** שליט"א

תשפ"ג

ידידיה

תרגום: ג. לאנדי

עריכה לשונית: ר. מרגוליות

הגהה לשונית: לשון שי

עימוד: תמי הירשוביץ

עיצוב עטיפה: צביקה סלומון

© כל הזכויות שמורות

אין להעתיק או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו
בשום צורה, בשום אמצעי שהוא, לרבות צילום או הקלטה,
ללא אישור בכתב מהמחברת.

הפצה 'יפה נוף'

yefe.co.il | 581-815-1599

הדפסה ראשונה פבואר 2023

הדפסה שניה מרץ 2023

פלדהיים
ISRAEL

*In memory of
Saul ben Michael זt'l
His constant dedication to honesty and
integrity in business was inspiring to all.
He was a humble leader who saw
the Tzelem Elokim in everyone
and truly embodied*

"ואהבת לרעך כמוך"

* * *

*In honor of my parents
Who together with Hashem
I credit for everything I have ever
accomplished.
May they have good health until 120.
Rabbi Daniel Yaakov Travis*

* * *

*In honor of my parents
Who taught and raised me
that if you do what is right,
Hashem will do what is left.
Thank you for making me who I am today!
Gittel Landy*

שלמה ידידיה זעפראני ר"כ ואב"ד לממונות "כתר תורה - בית וגן", רב ק"ק אהל משה הר-נוף, ודק"ק
 "אבי עזרי" קרית ספר, ודק"ק "אהל יעקב", רימון אברהם" בית שמש

בס"ד כ"ז אייר מ"ב למטמוני"ס תש"פ

מכתב ברכה

לידירי ומכובדי הנאון הרב דניאל טרביס שליט"א, אשר ידיו רב לו בהרבצת תורה לאברכים ת"ח להכשירם להיות גדולי תורה ויראה. וגם לרבות להרנין לב בעלי - תשובה, לפתוח לפנייהם קרן אורה ולהראותם את הדרך הישרה והנכונה מתוך ספר הישר תורתנו הקדושה. לצורך זה חיבר חיבורים נפלאים בשאלות ההלכתיות והמעשיות אשר נתקלים

בהם בעלי - תשובה. והראה בספריו היאך להתמודד בצורה הנכונה וההלכתית, עם אותם בעיות לא פשוטות ולמצוא את פתרונן בדרכה של תורה.

ועל הכל, כי לא הסתפק להיות רב מרביץ תורה לעדרים ומשיב תשובות לשואלים, אלא להיות להם אב רחום, למצוא מזור ותרופה למכתם ולתת תמיכה וסעד לקשיים המיוחדים, שנאלצים להתמודד עמהם, בדרך חזרתם בתשובה.

ועתה איוותה נפשו דבר טוב להעלות על ספר פתיחת שערי-תקווה, אמונה ובטחון בפני מצבים של מצוקה, או חרדה ופחדים ולקיים בעצמם "ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו", כי אבינו מלכנו נאמר בו "טוב ה' לקווי לנפש תדרשנו". ללמד דאף אם בעת המצוקה יכול לחוש האדם כי קשה לו לקוות, מ"מ אל לו להתפתות ליצרו המנסה להחלישו ולהרפותו, אלא יקיים בעצמו "קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'".

בטוחני כי בעזרת ספרו זה ישמש סעד ומזור לנצרכים אליו, ובס"ד יזכה ויתבררן שמעעתתיה בבי מדרשא מתוך בריות טופא ונהורא מעליא אכ"ר.

ביקרא דאורייתא

שלמה ידידיה זעפראני

פרק א'

ידידיה לא הבין בתחילה מה העיר אותו בפתאומיות שכזו, מותיר אותו מייחל לאוויר, כאילו אך עתה צף ועלה ממים עמוקים.

הכול נראה שלו בחדר הפנימייה האפלולי, שהוא אך במעט על ידי אלומת האור החיוורת, שחדרה בחופשיות מן החלון הפתוח ומקורה בפנס הרחוב הצמוד לשיבה.

“אתה הראת לדעת כי ה'...”

הוא מצא את עצמו מלחש באיטיות את המילים. מסיבה כלשהי שלא הייתה ברורה אף לו עצמו, התגלגלו המילים על לשונו, מוכרות לו כ”שמע ישראל”. הוא הרגיש כאילו הפסוק הינו משובש לגמרי ונובע משרידי חלומו.

שעונו הורה על השעה חמש ושלושים. המאוורר הישן, על אף שהרעיש וקרטע, היווה מעין נחמה פורתא מהאוויר הדחוס והחם של שכונת ‘בית ישראל’ בירושלים. מקצהו השני של החדר הוא הצליח לזהות את דמויותיהם הישנות של אופנהיים ומירסקי.

הוא התגלגל אל הצד הקריר יותר של מיטתו מנסה לשוב ולהירדם. אך ברגע שאך החלו עפעפיו להיעצם, רעמו בתוכו המילים כמתוך חלום:

"אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו"

ידידיה מצא את עצמו ממלמל שוב את הפסוק המוכר בקול, הפעם בשם ומלכות.

עתה היה ער לחלוטין. ליבו פעם בחוזקה, ופלגי זיעה נטפו ממצחו. הוא התיישב וגישש אחר משקפיו שנמצאו לבסוף במקומם שעל אדן החלון. בעת שמצמץ פעמיים ושלוש מנסה להתרגל לאור העמום, התמקדו עיניו בשידה הקטנה שליד מיטתו. המשטח כולו היה מכוסה בערמות ספרים מסודרות. בראש אחת הערמות היה מונח ספר חדש סגור עדיין. הוא קיבל אותו מאלי אך לפני שעות ספורות, כאשר יצאו לחגוג יחד את יום הולדתם המשותף.

באותו היום, ד' תמוז, חגג ידידיה חגג את יום הולדתו העשרים ושניים.

הוא יצא עם אלי למרות אי רצונו הבולט, שכן טרם השלים את הספקיו לשבוע זה. הדבר שהיה שנוא עליו ביותר היה להתחיל שנת-חיים חדשה, כאשר הוא מאחר בלוח הזמנים המוקפד שקבע לעצמו. הוא קיווה להקדיש את הערב ללימוד כדי לנסות ולהדביק את הפער.

אך אלי היה חברו הוותיק ביותר, ואולי ידיד-האמת היחיד שלו. עוד מאז התגוררו בעיר הולדתם פאראקוויי שבניו יורק, בהיותם ילדים חסרי עול, היו חוגגים את יום הולדתם בצוותא במשחקי כדור במגרש או בטיול לחנות הגלידה הכשרה שהייתה במרחק כחצי שעה משכונתם.

9 ידידיה

שניהם היו בחורים מתבגרים שהחלו זה עתה בסלילת דרכם הייחודית. הם הגיעו לישראל כדי ללמוד במשך תקופה באחת מהישיבות הנחשבות בארץ, אשר שמו להן מטרה לחזק את בחורי הישיבות שהגיעו מארצות שונות בעולם ולהככים מ"אווירא דארץ ישראל". על אף שכל אחד מהם למד בישיבה שונה לגמרי בירושלים עיר הקודש, נראה שיש דברים שלא ייפסקו מהר כל כך. ידידיה לא היה מעלה בדעתו לחגוג את יום הולדתו, אילולא ביקור הפתע שערך אצלו אלי באותו ערב, כאשר הופיע ללא שום הודעה או הכנה מוקדמת בבית המדרש.

"זהו הלילה הגדול שלנו, ידידיה", הכריז אלי בקול גבוה מספיק כדי לגרום לבחורים שבסביבתו להרים מבט תוהה, "אנחנו יוצאים לאכול את הבייגל הכי טעים ירושלים!"

ידידיה חש, שהוא נקרע בין קשרים איתנים של נאמנות לחברו הטוב לבין ההשתוקקות לעוגן הבטוח שסיפקו לו ספריו. זאת, על אף שהגורם המכריע בסופו של דבר היו מבטי חבריו לספסל הישיבה, שננעצו ללא רחם בזרועותיו השריריות של אלי, שבלטו מבעד לשרווליה הקצרים של חולצת הטריקו הדקה של אלי ומשם אל ה"קוצים" המעטרים את פדחתו ואל כיפת הקטיפה השחורה, ששייטה לה מעדנות מעל לתלתליו המסורקים למשעי. אלי לא היה בחור ישיבה טיפוס, והצמד המעניין משך תשומת לב רבה מדי. ידידיה הצליח לחשוב על דרך אחת בלבד לצאת מהסבך במהירות האפשרית.

"רק אקח את הכובע והחליפה", הוא ירה לעברו.

"כמובן, 'ישיבה בוחר' שלנו", אמר אלי, "פגוש אותי בחוץ תוך שמונים ושבע שניות, או שאני בא לחפש אחריך".

הם התמקמו בפינה שקטה בתוך חנות בייגלס שוקקת חיים במרכז

גאולה, שהייתה מלאה עד אפס מקום בבחורי ישיבה אמריקאים כמותם. אלי הזמין בייגל, לזניה, צ'פס וקולה. לאחר התלבטות קצרה בחר ידידיה בצלחת צ'פס.

הם לא דיברו הרבה במהלך הארוחה. בין השאר מכיוון שפיו של אלי היה גדוש באוכל, ואילו ידידיה היה מרוכז מדי בהנאתו ממנת הצ'פס הראשונה שלו שאכל מזה כמעט שנה. הוא היה טוב, טוב מאוד אפילו, אך למרות זאת הותיר בצלחת כשליש ממנתו.

"זה מזכיר לי את הזמנים הטובים שלנו", אמר אלי, בעוד מבטו חולף בלי משים על פני שאריות האוכל שבמגשו של ידידיה, "זוכר שביקרנו יחד בחנות הפיצה בברוקלין? אני אכלתי ברעבתנות כמעט את כל המגש, ואתה בתמורה הענקת לי שיחה שלמה, שנושאה העיקרי היה שאכילה גסה היא התנהגות בהמית", אלי צחקק קלות, "נראה לי שזה קרה בהיותנו בני שש-עשרה".

ידידיה הרהר בזיכרון הילדות ההוא בפנים רציניות, "האם באמת כבר עברו שש שנים תמימות מאז נתתי לך את הנאום הזה? נראה שהשפעתי מתחילה לפוג..."

אלי פרץ בצחוק קולני, וידידיה החרה אחריו. הוא כה נהנה במחיצת חברו. לצערו הרגשה זו חסרה לו מאוד השנה בעת שהותו בישיבה. ידידיה לא היה מאלו שקיבלו חינוך תורני אדוק בבית, ואולי זאת הסיבה, שהשקיע את כל כוחותיו במשך שנים כדי לזכות להתקבל לישיבתו של הרב בריגר. כבר כמעט שנה שהוא בישיבה, והוא שם לב, שחלק גדול מהבחורים רואים בו "הארי" טיפוסי - זהו הכינוי שהודבק לאלה שגדלו בבתים פתוחים יותר, עד ש"נשרפו" והתקדמו לישיבות הטובות ביותר, ואשר לדעתם לקחו את כל עניין עבודת ה' שלהם ברצינות רבה מדי. זעמו של ידידיה התעורר, כאשר נזכר בפלבולי העיניים התכופים ובמבטים המשועשעים, שערערו לחלוטין את שלותו.

11 ידידיה

למען האמת רק מעט מהבחורים הסתכלו עליו בעין עקומה. רובם העריכו את ידידיה כבחור שקדן ועזבו אותו לנפשו. ובכל זאת הוא חש במתח רב כל אימת ששהה בסביבת חבריו לשיבה עד כדי כך, שבשעה שהיו הבחורים מתגודדים ומפטפטים על דא ועל הא, היה מרגיש לידם זרות כואבת, וכמובן לא הצליח לשלוף אף לא בדיחה שנונה אחת או אמרה מקורית פה ושם. במהלך הארוחות בחדר האוכל הוא בדרך כלל היה תוחב את האוזניות לאוזניו, מנצל את הזמן לשמיעת שיעורי תורה מוקלטים.

בתום הארוחה שוחחו ידידיה ואלי דיברו תוך כדי צעידה נינוחה בסמטאותיה הצרות של גאולה. הם חלפו על פני קבוצת ילדים קטנים, שלמרות השעה המאוחרת עדיין שיחקו בחוץ. רגליהם דרכו על קרעי מודעות מתקלפות מעל קירות בתי האבן העתיקים, כששלטים מאירי עיניים מושכים את לב העוברים והשבים לחנויות הבוטיק שבמקלטי הבניינים.

אלי דיבר בהתרגשות על צעדיו הראשונים בעולם השידוכים, ואף הפתיע את ידידיה עם הבשורה על טיסתו המתוכננת חזרה לניו-יורק כבר למחרת למטרה זו בדיוק.

"הייתי אמור להישאר בירושלים עד סוף השנה, אך מצאתי את עצמי לאחרונה ממש חסר מנוחה", סיפר אלי, "נרשמתי כבר לאחד מקורסי הקיץ בנוי-יורק המיועדים לבחורי ישיבות, ורק שיישאר בינינו", הנמיך אלי את קולו, רוכן לעברו, "השדכן כבר קבע לי פגישה ראשונה ליום חמישי הבא. על פי הבריורים שערכנו, הבחורה מדהימה ומוכשרת. בשנה הבאה ייתכן שאת יום ההולדת שלי כבר אחגוג עם אשתי בביתי החדש!"

"אם ירצה השם", אמר ידידיה, בולע את רוקו במאמץ. הוא קיווה שבביל אלי שלא מיצה היטב את שנותיו בישיבה, שתקופת השידוכים

לא תרמוס את שאריות ביטחוננו העצמי, "שיהיה בהצלחה רבה".

"ומה איתך?" שאל אלי, "התחלת כבר לחשוב על... נו, אתה יודע?"

"לא ממש. לא הקדשתי מחשבה רבה מדי לנושא".

"נו באמת, אתה צוחק עליי". הביטו עיניו האפורות של אלי היישר לתוך עיניו.

ידידיה השפיל את מבטו לעבר נעליו המבריקות. אלי צדק. ידידיה ידע במדויק מהן התכונות, שציפה לראות באשתו לעתיד.

"אתה צודק", הודה ידידיה, "התכוונתי לומר, שלא נקטתי בצעדים מעשיים כלשהם כדי לקדם משהו בעניין".

"וההורים שלך אינם דוחקים בך?" התפלא אלי.

"לא בדיוק", אמר ידידיה, "בשנה האחרונה הייתה אימי עסוקה עד למעלה מראשה בהכנות לחתונה של אחותי, ועכשיו היא שקועה, ראשה ורובה, בעניינה של אחותי, שלאחרונה אינה חשה בטוב כל כך. האמת שאימי אמורה לנחות בארץ בימים הקרובים כדי לעזור לה קצת".

"אני מבין. ואבירך?"

"הוא לא אחד שמתעניין בדברים האלו".

שתיקה מביכה השתררה ביניהם.

"כרגע אני עסוק בתוכנית אחרת לגמרי, משהו שהוא ממש בגדר התגשמות חלום עבורי", מרוב להיטותו למנוע שאלות נוספות אודות הוריו מיהר ידידיה להעביר נושא.

"אה באמת?" ענה אלי, מסוקרן מעט, "מה הסיפור?"

ידידיה החל להתגמגם. בחפזונו להעביר נושא גילה את אוזנו של

13 ידידיה

אלי בסודותיו הכמוסים ביותר. הוא האט את צעדיו עד שעצר לגמרי, והשניים התיישבו על מדרגות האבן המובילות למבנה קטן בסמטה.

“נו, קדימה”, פקד עליו אלי בקול החלטי, “דבר!”

נוכח התעניינותו של אלי הפשיר ידידיה מעט ומצא את עצמו מספר על הפרוייקט המיוחד שלו. במהלך השנה האחרונה הוא היה עסוק בכתיבת קונטרס, שסקר במבט ייחודי את פירושו של רש”י על הגמרא. ידידיה השקיע אינספור לילות בכתיבה על גבי המחשב הנייד הישן שלו בחדר קטן השוכן בקומת המחסנים של הישיבה. עת קרם הספר עור וגידים, גדלה והתעצמה גם תקוותו, שאכן מדובר בחיבור מיוחד.

רק שלושה ימים לפני כן הוא הגיש לראש הישיבה עותק של החלק הראשון. זוהי הפעם הראשונה שהראה את הספר לאדם כלשהו, והוא חיכה במתח ובהתרגשות לתגובתו.

“וואו”, שרק אלי בהתפעלות, מחליק בידו על תלתליו, שהיו זקוקים לתספורת דחופה לקראת פגישת השידוך הראשונה שלו ביום חמישי הבא, “מרשים... ותובעני”.

“כן, בהחלט תובעני. אתה הרי מכיר אותי”.

“כן, אבל מה בקשר לשידוכים?”

“ומה עם ידיעת כל התורה כולה?” שאל ידידיה בתגובה, קולו מתלהט, “יש כאלה שנראה כי שכחו כי קיימת בכלל מצווה כזו!”

“מה עם הצורך לזרום קצת עם החיים?” ענה אלי בגיחוך.

“ברור שאפשר לזרום ולקחת את החיים בקלות, אני ממש בעד”, אמר ידידיה, “אבל אף אחד לא יוכל לטעון שזוהי הדרך לגדלות”.

“הי, תמיד אמרתי לך, שאני מחכה ליום שאוכל לספר לנכדי בגאווה,

שזכיתי לשחק פעם בלגו עם גדול הדור, אבל אני מקווה, שזה לא עלה לך מדי לראש. אני כלל לא בטוח, שהדרך לגדלות מתחילה במרתף נעול תוך כתיבת ספרים לאור הנר. מוטב שתתחתן כמה שיותר מהר ותתחיל להוציא את הפח כל אימת שאשתך מבקשת.

מילותיו של אלי נאמרו בבדיחות, אך למרות זאת דקרו את ידידיה כבמדקרות חרב, מערערות את ביטחונה ודורכות על היבלות הכואבות ביותר שלו. ידידיה כמעט ופלט את המשך תוכניותיו, אך דעתו הוסחה על ידי יהודי רחב גרם שפסע היישר למולם, ציציותיו מתנפנפות על גבי חולצתו הגדולה. שניהם הסתכלו בעניין בשקית הזבל הגדושה שזרק האיש לתוך ה"צפרדע" הירוקה שעמדה בכניסה לסמטה.

אלי פרץ בצחוק רועם, "איזה תזמון מפחיד! רק דיברנו...!"

ידידיה חיך חיוך מאולץ, מזכיר לעצמו, שאלי היה בסך הכול בדחן שנהנה לצחוק על חשבון חולשותיו. בשעה שאילץ את עצמו להירגע, הוא החל לשים לב לסביבתו. מדרגות האבן שהם ישבו עליהן, הובילו לדלת רחבה. לראשונה הבחינו שזו הייתה כניסה לחנות ספרים קטנה. על אף שהשעה אחת-עשרה בלילה חלפה זה מכבר, האור עדיין דלק, והחנות הייתה פתוחה.

"בוא ניכנס", הציע אלי, "אני רוצה לקנות לך מתנת יום הולדת."

החנות לא הייתה אלא חדר אחד גדול. הספרים נערמו על גבי המדפים הרחבים שהגיעו כמעט עד לתקרה שהתנשאה לגובה של למעלה משלושה מטרים. לרגע הרגיש ידידיה כאילו הוחזר לתקופה היסטורית קדומה של עששיות שמן ודפוס ישן, אך אז מיהר לנחות בהווה, מבחין בחנות המוארת באור עמום וחלש ובאי הסדר הרב ששרר בו. ערמות הספרים, השולחנות והספסלים הקשו על המעבר בחנות והפכו כל חפץ לקשה עד בלתי אפשרי למציאה.

15 ידידיה

מאחורי דלפק קטן ישב אדם בעל זקן ארוך ומאפיר, ראשו רכון מעל ספר כלשהו. הוא לא הרים את ראשו, גם כשהשניים החלו לפלס את הדרך באיטיות לעברו.

"סלח לי", קרא אלי בביטחון למרות שפת העברית העילגת שלו, "אני לרצות קונה ספר בשביל החבר שלי כאן".

"מה אתה מחפש?" נענה האיש בקול עמוק וצרוד, בעודו נושא את עיניו מעם ספרו הגדול ומחייך לעברם חיוך מאיר.

"אני לא כל כך יודע", ענה אלי בהיסוס, "החבר שלי רוצה מגדיל את ידיעותיו בסודות הגדולה. יש לכם ספר מתאים בשבילו?"

ידידיה חש את עצמו מתכווץ באי-נעימות.

"אני חושב שאתה מתכוון לזה", הרים המוכר באדישות ספר אחד מתוך הערמה שהייתה מונחת ממש שם על הדלפק, "זה" היה ספר כרוך בכריכה דמוית עור שצבעה ארגמני ועליה חרוטות בזהב המילים "רזי העולם".

"הספר הזה מלא בסיפורים מעוררי השראה. זהו רב-המכר האחרון".

"אני בטוח שהחבר שלי כבר קרא אותו", אמר אלי, "עכשיו הוא מחפשת את סודות הגדולה הסודיות באמת".

המשפט האחרון כבר עורר את סקרנותו של המוכר שהעביר מבט משועשע מאלי לידידיה. במבט נוסף הבחין ידידיה, כי המוכר, הלבוש תלבושת ירושלמית אותנטית, נראה כבן למעלה משישים, כשמבין גבותיו הלבנות העבותות עוד נראו שרידי האדמוניות משנות אברכותו.

האיש החזיר את הספר למקומו, הקיף את הדלפק באיטיות וטיפס על סולם שעמד למרגלות מדף עמוס ספרים. אצבעו ליטפה כמה ספרים בהיסוס, לפני ששלף ספר נוסף. כריכת הבד האפורה

והפשטה הייתה מאובקת. ללא אומר הושיט אותו לאלי, שמיהר לשלם עליו כמתנת יום הולדת לידידיה. ידידיה שלא רצה למנוע מחברו הטוב את 'הגילויים המפעימים של סודות הגדולה', קנה את "רזי העולם", ששלף המוכר בתחילה כמתנה לאלי.

בעוד אלי נשען על הדלפק כדי לכתוב כמה מילות הקדשה בתוך הספר האפור, פתח ידידיה את הספר שקנה כמתנה לאלי, ובהה בדפים הבוהקים בלובנם.

"עט?" הציע המוכר, והושיט לידידיה עט כדורי כחול. ידידיה נטלו מידו והחל לצייר קריקטורה על הדף, כשפניו הולכות ומאדימות למחשבה על הזקן העוקב אחריו. בציור ניתן היה לראות את אלי מגיע כמנצח אל פסגת הר, העשוי כולו משקיות אשפה מלאות, כשהוא מאמץ אל ליבו שתי שקיות נוספות כאלה, כמו היו שני לוחות הברית, והוא מחייך מאוזן לאוזן.

ידידיה כבר מזמן לא צייר, אך היה בטוח, שאלי יאהב זאת מאוד.

"שה' ימלא כל משאלותיך לטובה", הוסיף, לפני שחתם את שמו על הציור והוסיף תאריך בראש הדף.

משסיים התכופך כדי לנשוף על הדף קלות ולוודא, שהדיו התייבש לחלוטין. ואז כשהתרומם ראה את עיניו הסקרניות של המוכר מביטות בתמונה בהתעניינות בלתי מוסתרת.

"זה טוב", אמר האיש בהתפעלות.

ידידיה הודה לו ביבושת וברח מהחנות החנוקה, כשהוא מוצא לעצמו מפלט ברוח הערב הירושלמית הנעימה. דקות ספורות לאחר מכן הצטרף גם אלי.

"יום הולדת שמח, ידידיה", אמר אלי, מעניק לו חיבוק חברי עם מתנתו, "תפתח את זה רק כשתגיע הביתה".

17 ידידיה

ידידיה לא יכול היה שלא לתהות אם הפעם הבאה שיפגוש את אלי, תהיה בתוך המון האורחים שיבואו לשמוח בחתונתו, ואם עוד יצא להם אי-פעם לשוחח כפי שעשו בערב זה. ידידיה לא הצליח להבין, איך אלי נשאר חבר נאמן כל כך אחרי כל השנים האלה. אומנם הייתה תקופה קצרה בכיתה ג' שידידיה תמך באלי מבחינה לימודית, אך שנים רבות חלפו מאז.

כשחזר ידידיה לישיבה, כבר הייתה כמעט שעת חצות. הוא התכוון להגיע ישר לבית המדרש. הוא הרי לא יהיה היחיד בישיבתו של הרב בריגר שלומד בשעה כזאת. אך כשהגיע לדלתות הכפולות והכבדות, מצא שרגליו מתעקשות להמשיך הלאה, לעבר המדרגות.

לאחר ששלח מבט חפוז סביבו כדי לוודא שאין נפש חיה בסביבה, ירד ידידיה במהירות לקומת המרתף וצעד לאורך המסדרון עד שהגיע לדלת המוכרת. הוא לחץ על הידית בזהירות והעלה את האור בחדר הקטן, שהיה עמוס בסטנדרים שבורים ובארגזי ספרים ישנים ומאובקים.

אך פינה אחת נקייה יחסית אכלסה שולחן קטן וצר ששימש אותו כמשטח עבודה.

הוא התקרב מעט למדף המתכת והתכוון להוריד את המחשב שבתיק השחור, אך לפתע היכה בו הזיכרון: המחשב אינו נמצא שם! הוא הרי העלה אותו לחדרו כמה ימים קודם כדי להדפיס את הדפים עבור ראש הישיבה, והוא שוכן עכשיו לבטח במזוודתו שמתחת למיטה.

ידידיה נאנח, אך במחשבה שנייה הוא הבין שיהיה לו קשה להתרכז עכשיו בכתיבה. המחשבות הסיחו את דעתו כליל. הרהור טורדני חלף בו ואמר שהוא ממילא לא יצליח להירדם. מילותיו של אלי חלפו בראשו שוב ושוב, מטלטלות ודוקרות אותו בכל פעם מחדש.

הוא שירך את רגליו באיטיות במעלה המדרגות ונעצר בפתח שנכנס

אך לפני דקות ספורות. לאחר היסוס קל מיהר ידידיה לצאת מפתח הישיבה. הוא החל לצעוד במורד הרחוב דרך שכונת בית ישראל. בתוך דקות הליכה קצרות במבואות המוכרים הגיע לרחוב שמואל הנביא ופנה שמאלה בכביש הראשי, שעל אף השעה המאוחרת היה מלא יחסית בהולכי רגל ממהרים וברכבים שועטים. לאחר שחצה את הצומת הסואן, הוא המשיך לצעוד במהירות, עד שראה למולו את קצה פארק הסנהדרין.

הפארק היה חשוך ומלא צלליות, ובכל זאת נראה מזמין מאוד כמין מקלט מהרחוב הרועש. רק פסע לתוך הגינה המיוערת וכבר הרגיש בטוח ושלֵו. מערות הקבורה העתיקות שנחצבו בתוך צלע ההר, העניקו לו את הרגשת הבדידות שכה נצרכה לו עכשיו.

ידידיה שירך את רגליו לאור הירח החיוור שבצבץ מבעד לצמרות העצים, טרם התיישב על אבן גדולה נושם עמוקות. מה הוא עושה כאן, בפארק, במקום לשבת בהיכל בית המדרש אל מול הגמרא? היו אלו המילים של אלי, שעדיין הדהדו בתוכו.

'אני מקווה שזה לא עלה לך מדי לראש'.

'אני לא בטוח שהדרך לגדלות היא בכתיבת ספרים במרתף נעול. מוטב שתתחתן כמה שיותר מהר ותתחיל להוציא את הפח כשאשתך מבקשת'.

אלי צדק. הוא כזה בעל-גאווה! כרגיל, הוא מדמיין את עצמו מיוחד ושונה כמי שנועד לגדולות.

למרות היותו ביישן ומופנם מאוד מאז היה ילד קטן, הוא תמיד ייחל למישהו שיבחין בכישרונותיו העילויים, ביזכרונו הצילומי וביכולת ההתמדת הנדירה שלו, שאפשרה לו לשקוד על תלמודו במשך שעות רצופות.

19 ידידיה

הוריו של ידידיה קיוו שתלמוד התורה המקומי ששלחו אותו אליו, יספק לו את ההשכלה המתאימה. אך תלמוד התורה, למרות צוות המחנכים האיכותיים שבו, התאים את עצמו למשפחות הפתוחות יותר, ועל כן דרישות הנהלת תלמוד התורה מהתלמידים היו מזעריות. חבריו לכיתה היו מכנים אותו "הגאון", אך לא תמיד היה זה בנימה של אהדה.

'מתי אתגבר על האנוכיות המבישה הזו שלי ואהיה פשוט ... נורמלי?'
הדהדו מחשבותיו.

הוא נשא עיניים יגעות לעבר השמיים הכהים, מבחין בצלליות העצים, בפיסת הירח הזעירה שניבטה אליו, ובכוכב הזוהר שבמרכז שזיהה אותו ככוכב נוגה.

הוא כל כך רצה לסיים את כתיבת הספר שלו ולהציג אותו לפני נורמן פרידריך, הפילנתרופ האנגלי והנדיב שהבטיח לו אי אז להוציא אותו לאור. הוא יכול לראות בדמיונו את הרגע מתרחש בעוד מעט יותר מחודש, זאת מכיוון שלמייטב ידיעתו נורמן פרידריך ומשפחתו תמיד בילו את חודשי הקיץ באחד המלונות היוקרתיים ביותר בירושלים.

למרות כל מאמציו של אלי לשכנע אותו להתחיל לשמוע שידוכים, הוא ידע היטב, שרק כאשר הספר יראה אור יוכל להתפנות לכך. הוא ראה את אחותו בכל תקופת השידוכים המייסרת, שנמשכה שנים ארוכות, בעת שהמצב המשפחתי שלו רק הלך ונעשה סבוך יותר מאז.

איזו בחורה נורמלית תרצה להסתכל עליו בכלל?

ועדיין לא יכול היה לוותר על חלומו להינשא לבחורה האיכותית ביותר ממשפחה של בני תורה. הוא דמיין איך חייו ישתנו כאשר כל זה יתגשם. הבית שיקים, היחס המכבד מהסביבה, הדברים העצומים שיוכל לפעול בחייו.

הספר נראה כחלון ההזדמנויות היחיד שלו, והוא היה נחוש בדעתו
לנצלו. האם זהו חלום גרוע כל כך?

"אנא ה', עזור לי", לחש רכות, "אני רוצה ללמוד את התורה שלך בכל
מאודי, בכל הכוחות שהענקת לי, אך בלי להיתפס לגאוה המיותרת
שלי בכל פעם מחדש".

הוא הופתע לגלות את לחייו לחות מדמעות. כבר מזמן לא זכר
הרגשה של בכי מה היא. עכשיו הרגיש יציבות ושלווה, כמין תחושת
ביטחון עזה, שתפילתו הזכה עלתה לשמיים ועשתה את שלה.

זמן קצר לאחר מכן עזב את הפארק ועשה את דרכו חזרה לכיוון
הישיבה. השעה הייתה כמעט שלוש לפנות בוקר, כאשר הניח סוף
סוף את ראשו היגע על הכרית ושקע בשינה עמוקה.

וכעת, שעות ספורות לאחר מכן, כאשר הרקיע החל מתבהר לאיטו,
ידידיה מצא את עצמו ער לחלוטין יושב בקצה המיטה, והפסוק
עדיין מהדהד במוחו.

הוא הרגיש תחושה מוזרה, ובכלל הדרך שהתעורר התמיהה אותו
מאוד.

מסיט את חוט המחשבה הזה ממוחו, ידידיה מיהר להתלבש,
חטף את התפילין ורץ לתפוס את מניין הנץ בבית הכנסת הקטן
שבפינת הרחוב. לאחר התפילה הוא הופתע לגלות, כי ראשו היה
צלול להפליא למרות שעות השינה המועטות של הלילה האחרון.
בהחלטה של רגע הוא החליט להתיישב וללמוד מעט בבית המדרש
לפני ארוחת הבוקר.

כשעבר בחדרו כדי לקחת את כוס הקפה הנצחי שלו, נכנס בדיוק
גם מורדי מירסקי חברו לחדר. "הי, שטיינהרץ, חיפשתי אותך. ראש
הישיבה רוצה לפגוש אותך בחדרו".

21 ידידיה

ידידיה נדרך ואז התרפה אט אט, נזכר בעותק שהגיש לראש הישיבה
אך לפני כמה ימים. הוא לא יכול היה לחמוק מתחושת המתח הקלה
שליוותה אותו, עת נכנס בהיסוס לחדר הקטן בלי לדעת לאן תוביל
אותו הפגישה עם ראש הישיבה.

הדבר האחרון שציפה לו היה לשמוע את הרב בריגר מורה לו לארוז
את חפציו ולעזוב את הישיבה.

פרק ב'

ידידיה ישב מצונף על הכיסא המשרדי מול ראש הישיבה. ראשו היה סחרחר עליו, והוא התקשה להכיל את המילים שהשמיע זה עתה הרב בריגר בפנים קודרות.

אין לי ברירה אלא לבקש ממך לעזוב את הישיבה מיד.

דקות ארוכות לא הצליח ידידיה לפצות את פיו. כאשר התעשת לבסוף, לא הצליח לשחרר אלא הברה אחת בלבד: "אה?"

"אתה נראה מופתע", ציין הרב בריגר, "אך מובן שלא נוכל לעבור לסדר היום, לאחר שבאו לידיעתנו דברים חמורים שכאלה. מה חשבת? שנסכים שתמשיך ללמוד כאן כאילו לא אירע דבר?"

"אבל... הרב..." ראשו של ידידיה הלם ממחשבות. האם ייתכן שהרב מדבר על הספר? העברית שלו אכן זקוקה לליטוש, אך לא ייתכן ששגיאותיו הלשוניות, רבות ככל שתהיינה, נכנסות לגדר "דברים חמורים". הן כמובן גם לא אמורות להוות סיבה לתגובה חריפה כל כך!

לפתע עברה בו מחשבה מצמררת: האם בלי משים הכניס לספרו דברי כפירה, חלילה? אולי הייתה לו ביקורת חריפה מדי על מפרשים מסוימים כאשר חלק על דבריהם? אולי הדברים הם בגדר לשון הרע?

"ייתכן שבאמת... נסחפתי מעט".

"אני שמח, שלפחות בדבר **הזה** יש לך מספיק אומץ להודות. אני מעדיף שלא להיכנס כעת לפרטים. אני רוצה, שתאסוף את הדברים ותעזוב את הישיבה לצמיתות עוד הבוקר".

ידידיה חרק את שיניו לשמע המילים האחרונות. הוא עצם את עיניו בחוזקה, מנסה לקרוע את עצמו בכוח מחלום הבלהות הבלתי אפשרי אשר מצא את עצמו כעת. הוא חש כמי שנחת בטעות בעולם אחר.

"אבל למה? אני... אני לא מבין".

הרב בריגר נאנח ותפס את זקנו באצבעות קפוצות, "אם הינך מעדיף להוציא החוצה את הכביסה המלוכלכת, לו יהי כן. בשבועות האחרונים הגיעו אליי שמועות על כל מיני עסקים, אה...לא כל כך כשרים שהיית מעורב בהם. הבנתי שהמשטרה כבר מודעת לכל העניין. אעשה את מיטב יכולתי כדי לדחות אותם, אם יבואו לכאן".

"המשטרה?"

"כן. לאחר מצוד נרחב שערכה המשטרה בשבוע שעבר, הואשמו עשרות בחורי-ישיבה בסחר בלתי חוקי. כששמעתי על כך, התקשיתי להאמין למשמע אוזניי, ייחסתי את השמועות לתעמולה אנטי-דתית. אך כאשר ביררתי אותן לעומק מול ראשי-ישיבות אחרים, הם טענו שלצערם זו אכן המציאות. ואז באותו יום ממש ניגש אליי תלמיד בישיבה וסיפר לי על עסקיך מחוצה לה".

ידידיה נרתע לאחוריו כאילו ספג חבטה עזה. אך הרב בריגר כמו לא הבחין בכך והמשיך בדבריו.

"האמן לי, לא רציתי להאמין שזה אתה. עקבתי אחריך היטב לאורך כל השבוע האחרון, ולמען האמת התנהגותך כלל לא מצאה חן בעיניי. אף בחור לא ידע היכן ניתן למצוא אותך בין הסדרים. ביקשתי מהרב סילבר לחקור אודותיך אצל אנשים שמכירים אותך קצת יותר. לא אלאה אותך יותר, רק אומר, שהרב סילבר מזועזע מאוד."

הרב סילבר? המו מחשבותיו של ידידיה. מדובר היה בר"מ צעיר ומצליח, שתלמידים רבים התחרו על מקומם בשיעור שלו, והנה ידידיה הצליח להתקבל אליו לזמן הקיץ. ידידיה יצא מגדרו כדי למצוא חן בעיניו. עד כדי כך התאמץ, שהיה מתייגע שעות שלמות בחיפוש אחר קושיות חזקות ומעמיקות, שיוכל לגשת אל הרב סילבר כדי לשוחח עימו בלימוד עליהן. רק ימים ספורים קודם לכן התפתחה אחת השיחות הללו לשיחת נפש ארוכה, שנגעה בנקודות אישיות מאוד בחייו ונסבה סביב מצבו הכלכלי, המשפחתי ואף נגעה בשאיפותיו לעתיד. בתום השיחה ידידיה לא הפסיק להלקות את עצמו על שפטפט יותר מדי. אבל מה, למען ה', מה בשיחה התמימה הזאת יכול היה לעורר במישהו חששות ביחס ל... ישרותו? אלא אם כן....

"אתמול ישבתי שעות ארוכות וצפיתי במצלמות האבטחה", המשיך הרב בריגר, "אני מבין, שבילית הרבה באחד המחסנים בקומת המרתף. יש מצלמות במסדרון הקומה, שתיעדו אותך מתגנב לאחד המחסנים אינספור פעמים בשעות הלילה המאוחרות, כשלעיתים אתה נושא עימך תיק שחור. אתמול לא הצלחתי להירדם בשל המחשבה המטרידה שתלמיד, תלמיד בישיבה שלי, מסוגל להידרדר למקום שפל כל כך, עד שעורר את חשדה של המשטרה שמעשים נפשעים כאלו מתרחשים כאן בישיבה. לאחר התלבטות קשה בשעה

שתיים לפנות בוקר החלטתי לבוא בעצמי לפנימייה ולוודא שאכן ישן הינך במיטתך בשלווה, אך תקוותי נכזבה כשגיליתי את מיטתך הריקה. ירדתי בנחישות לעבר קומת המרתף במטרה לשמוע ממך את כל האמת. אך למרבה הפלא גם המחסן היה ריק. לפתע צד משהו את תשומת ליבי. היה זה התיק השחור, שאותו כבר הכרתי ממצלמות האבטחה. פתחתי אותו והשתוממתי למראה ה'סליק' שהוסתר בתוכו.

שיעול טורדני תקף לפתע את ידידיה, וכמעט שחנק אותו.

"מיהרתי להשמיד את הגלולות המרשיעות", המשיך הרב בריגר, "ובהזדמנות הראשונה, נחפזתי להתקשר לעורך-דין לענייני פלילים כדי לברר, תיאורטית, מהן ההשלכות האפשריות בעקבות התנהגות כזו. לדברי העו"ד, במקרה כזה עליי לנקוט צעדים מעשיים ולא להגיב רק כראש ישיבה הדואג לרווחת תלמידיו ולשלומם. הוא הסביר לי, שכראש מוסד חינוכי, חרדי או שאינו, אין לי ברירה אלא לנקוט באפס סובלנות, כשמדובר בהתנהגות, שעלולה לסכן את מעמדו החוקי של המוסד".

ידידיה הרגיש כמי שאחזו שיתוק, וחזות פניו העידה על המתח הרב שהיה נתון בו. לא היה לו שמץ של מושג איך עליו להגיב נוכח ההאשמות הבוטות. הרב בריגר היה ראש ישיבה שנודע בשמו הטוב, וישיבתו המעטירה תפסה מקום של כבוד בעולם הישיבות והכילה למעלה ממאתיים תלמידים, נוסף על אלפי בוגריה. ידידיה כמה לקשר חם עם ראש הישיבה הנערץ וקיווה, שהקשר הראשוני ביניהם ייווצר דרך הספר הייחודי שחיבר. הציפייה העצומה שסבבה את המפגש הראשון, הפכה לסיוט מתמשך.

"האם יש לך מה לומר להגנתך?" שאל ראש הישיבה בקול תקיף והחלטי.

"הרב בריגר, אני.. אני..." ידידיה נאבק בדמעותיו. הוא ניסה לסיים את המשפט, אך המילים נתקעו בגרונו ללא יכולת לצאת. במקום מילים פרץ מפיו שיעול קולני. הוא הרגיש שהוא חייב להגן על עצמו, אך לשווא ניסה לצרף את המילים לכדי משפט אחד הגיוני.

הרב בריגר פירש את שתיקתו כהודאה אילמת. הוא נאנח והמשיך בשיחה החד-צדדית, "כל צעד תועד במצלמות האבטחה, שפוזרו ברחבי הישיבה, ואני עצמי צפיתי בקטעי הוידאו. ראיתי אותך סוחב את התיק השחור מקומת המרתף ואליה, ואף ראיתי אותך מחכה, עד שהאזור יהיה פנוי מבחורים לפני שירדת לשם. איך אתה מסביר את זה?"

"אין לי איך להסביר!" פלט ידידיה, "אני רק יכול לומר, שהתיק השחור שהסתובבתי איתו היה תיק המחשב הנייד שלי - לא שום דבר אחר!"

"ומאיזו סיבה בחור ישיבה יחביא את מחשב הנייד שלו במרתף חשוך?" שאל הרב בריגר בלאות, כמו נערך להפריך כל תירוץ אפשרי שידידיה יעלה בפניו, "אלא אם כן יש לך סודות אפלים עוד יותר משהעזנו להעלות על דעתנו..."

"לא! אכן ביליתי שעות במרתף", קרקר ידידיה, "אך רק מכיוון שעבדתי שם על פרוייקט סודי, פרוייקט תורני: חיבור **הספר** שלי".

"ספר תורני" ? אתה רוצה לומר שאתה כותב ספר, ובשביל זה אתה מסתובב בקומת המרתף באמצע לילה כגנב במחתרת? וזו גם הסיבה שהחבאת את התיק השחור' במקום שאני עצמי מצאתי את הגולות המפלילות? ומה לגבי העדויות המהימנות ששמענו אודותיך ממקורות מוסמכים?" הרב בריגר נאנח בעייפות, מתחיל לאבד את סבלנותו. "אולי תפסיק ללכת סחור סחור ותגיע כבר לאמת?"

"אבל זו האמת לאמיתה!" זעק ידידיה בקול נואש, "אני באמת עוסק

27 ידידיה

בכתיבת ספר. לפני שלושה ימים אף העברתי לראש הישיבה עותק של החלק הכתוב וחיכיתי לשמוע את תגובתו!

קולו של הרב בריגר התקשח. "איני זוכר כלל שהגשתי לי דבר כזה!"

הוא צדק. ידידיה לא מצא בעצמו את האומץ הדרוש לגשת בעצמו אל ראש הישיבה להגיש לו את הספר' לכן הוא רק הניח אותו עם פתק קטן שצירף על שולחנו המסודר של הרב. האם בטעות זרקו המזכיר או המנקה את הספר, לפני שהרב בריגר הספיק לראותו ולעיין בו?

אם נותרו בידידיה אי אלו שאריות מביטחונו העצמי, הן התפוגגו עתה עם תקוותו הנואשת. כתפיו צנחו בייאוש, כשהבין סוף סוף כי כלתה אליו הרעה.

"היכן היית אתמול בלילה?" ירה לעברו הרב בריגר.

מחשבותיו של ידידיה נדדו אל הלילה הקודם. מפגש חברי חמים, טיול אחר-חצות בגינה השקטה... הכול היה נשמע תלוש כל כך, עד שידידיה לא ראה כל טעם לספר על כך אפילו.

"בבקשה שראש הישיבה יאמין לי שאין לי שום קשר לגלולות הללו", קולו של ידידיה יצא סדוק וצווחני, "יש כאן טעות אחת גדולה".

"אני באמת רוצה לעזור לך", אמר הרב בריגר, "אך אני חייב לשים את טובת הישיבה בראש מעייני, ולידיעתך לא נרדמתי כל הלילה. ניסיתי להתקשר להוריק שוב ושוב, אך לא היה מענה. כראש הישיבה אני אחראי לשלומך, אך עם זאת הינך כבר אדם בוגר, ואין לי שמץ של מושג בעניינים כגון אלו. תצטרך לארגן לעצמך ייעוץ משפטי מקצועי. ערכת כמה בירורים משלי ומצאתי ישיבה שיקומית נהדרת, שמתאימה גם לבחורים שומרי תורה ומצוות. הם קוראים לה 'ישיבה טיפולית'".

ידידיה כמעט נחנק נוכח ההצעה המגוחכת.

הרב בריגר פתח את מגירת שולחנו ושליף מתוכה פנקס ספירלי קטן. הוא דפדף אל העמוד הראשון ושרבט עליו כמה מילים. ואז לאחר חיפוש קצר ברשימת אנשי הקשר שבפלאפון הישן האחוז בידו, הוסיף לצד המילים מספר טלפון.

"על פי הבריורים שערכתי, אני סבור שזהו המקום הטוב ביותר בשבילך כעת", הוסיף, "דיברתי עם מנהל המקום לפני כחצי שעה, והוא הסכים לקבל אותך לתקופת ניסיון. אני מציע לך להתקשר אליו בהקדם האפשרי".

ידידיה בהה ברב בריגר, בזמן שזה האחרון הדף את הפנקס הקטן לעברו השני של השולחן. הוא הרים את הפנקס באיטיות וניסה לתלוש מתוכו את הדף הראשון, אך ידיו רעדו מדי.

"קח את כל הפנקס", אמר הרב בריגר, מפנה את מבטו ממנו.

ידידיה הכריח את עצמו להשפיל מבט לעבר הפנקס. "ר' מוטי אזולאי - בית תקווה" היה כתוב בו.

הוא ניסה לצחוק, אך תחת זאת יצא מגרונו שיעול יבש. הוא חש כאילו כל העניין הוא הלצה אחת גדולה, אך לא באמת מצחיקה. "אני פשוט לא מצליח להבין איך דבר כזה יכול לקרות".

"זה אכן קורה. בעזרת ה', יום יבוא ועוד תיזכר ביום הזה בתור נקודת הזמן שחייך התהפכו לטובה".

שתיקה השתררה. ידידיה תפס בכיסאו בידיים מלבינות כדי לא לאבד את שיווי משקלו.

"הגיע הזמן שתאסוף את חפצין", אמר הרב בריגר לבסוף, "אני משתדל מאוד לשמור על הסודיות כאן בישיבה, אך השמועות, כדרך של שמועות, עלולות להתפשט במהירות. לכן, מוטב שתפנה

את חפציו במהירות האפשרית.

ידידיה המשיך לשבת על הכיסא חיוור ורועד. הוא לא מסוגל היה לקום.

"הגיע הזמן שתלך, ידידיה. ליבי יוצא אליך, אך ברור שלא אוכל לסכן את כל הישיבה למענך".

ידידיה הרים את עיניו לעבר ראש הישיבה, והלה הביט בו במבט יגע. ראש הישיבה באמת נראה נסער וכאוב בשל ה"פשע" שביצע והעונש שהוטל עליו לאכופ.

"הרב בריגר - "

"די לעכשיו, ידידיה. עליי לבקש ממך לצאת".

איכשהו לאחר מאמץ על-אנושי כמעט הצליח ידידיה לצאת מהחדר. לאחר שסגר את הדלת מאחוריו, הוא חש בגל של חולשה גואה ומשתלט עליו כליל. המסדרון, פינת ה"נטילת ידיים" והכניסה לאולם הלימוד הקטן - כולם נדמו לו כבליל צבעוני ומסחרר שחג מול עיניו, ואף האדמה נראתה פתאום בלתי יציבה מתחת לרגליו הרועדות.

צעד אחר צעד הוא טיפס במדרגות אל קומת הפנימייה. בדרכו ראה ידידיה כמה בחורים מביטים בו בהתעניינות, או שמא היה זה רק פרי דמיונו?

הוא התיישב בכבדות על מיטתו והרהר בצעדיו הבאים. האם עדיף ללכת לישון בתקווה שכאשר יתעורר, הכול יחלוף? אולי עדיף להמשיך את יומו כאילו לא אירע דבר, או שמא מוטב שיתחיל לארוז את חפציו?

נקישה על הדלת קטעה את חוט מחשבותיו. מורדי מירסקי עמד שם. הוא היה חבר החדר שלו למשך עשרה חודשים, אך קשה לומר

שהיה להם קשר קרוב. למען האמת כל הקשר ביניהם הסתכם במשפטים בודדים שהחליפו ביניהם, בעיקר סביב השאלה: איזה מדף שייך למי.

"הי", אמר מירסקי.

"בוקר טוב", ענה ידידיה.

מירסקי העביר את משקלו מרגל לרגל בלי יכולת להישיר מבט אל ידידיה.

"הרב בריגר שלח אותי להביא לכאן כמה ארגזים", אמר באי נעימות, "בשביל הספרים שלך".

ידידיה לא ענה.

"שמעתי כמה בחורים מדברים עליך", אמר מירסקי בזהירות, "אך סירבתי לשמוע. לא מענייני לדעת מה עשית או לא עשית. אתה צריך עזרה באריזה?"

"לא יודע. תגיד לי, בחורים באמת חושבים שאני - "

מירסקי הרים את ידו, "אני מעדיף שלא נדבר על זה. כך או כך אני רוצה לשמוע או להאמין לשום דבר. בוא נתחיל לארוז את הספרים שלך".

ידידיה הביט במירסקי, שהחל להוריד את כל הספרים, שעד עתה עמדו כחיילים זקופים במדף שמעל מיטתו. תוך כמה דקות מירסקי כבר עבר לספרים שעל השידה.

"לא את זה", חטף ידידיה מידיו את הספר החדש שקנה לו אלי אך אתמול, מאמץ אותו אל ליבו.

מירסקי לא אמר דבר, אלא המשיך במלאכתו בחריצות. עד מהרה שכנו כל ספריו ומחברותיו של ידידיה אחר כבוד עמוק בתוך הארגזים האטומים.

"תרצה שאארוז לך את הבגדים?"

"שלא תעז לגעת בהם", סינן ידידיה בעצבנות. גם בתוך ענן ההלם ששרה בו, הוא לא יכול היה לשאת את המחשבה על ידיים מיוזעות המחטטות בחפציו האישיים.

"אין בעיה", משך מירסקי בכתפיו, "בזמן שאתה מסיים כאן, ארד להמשיך ולארוז את הספרים שנמצאים בבית המדרש". הוא עזב את החדר.

הגיע הזמן לעמוד מול המציאות - הוא עוזב את הישיבה. ידידיה שלף את בגדיו מהמדף בארון שהיו מונחים עליו, וקיפל אותם מחדש לתוך מזוודה לצד שקית הכביסה המלוכלכת וכל מיני חפצים אחרים שהצטברו בחדרו.

לא חלף זמן רב, ומירסקי שוב הופיע בפתח החדר, "אעזור לך לסחוב את כל הכבודה החוצה", הוא הציע.

מירסקי נאנק תחת משקלם הכבד של שני ארגזי הספרים, בעוד ידידיה תופס את מזוודתו, את תיק התפילין ואת קופסת הכובע השחורה.

המסדרונות היו שקטים, אך במדרגות היו שלושה בחורים משועממים, שנעצו בידידיה עיניים מלאות סקרנות.

ידידיה קפא. לפתע הוא היה שוב ילד בן שבע בשעת ההפסקה בחצר בית הספר, מוקף בטבעת של ילדים מגחכים שיורים לעברו עוד ועוד שאלות מביכות. בלי להבין מדוע ידידיה לא הצליח לפתוח את פיו לענות להם. טון דיבורם נעשה יותר ויותר מלגלג, כאשר החלו לצעוק לעברו כינויי גנאי. ידידיה הרגיש אז מושפל עד עפר.

"למה אתם מסתובבים כאן כאחרוני הבטלנים?" קרא קול לעברם מראש גרם המדרגות. היה זה זאבי אופנהיים, חבר החדר השני של

ידידיה שהתנדב לסלק את הבחורים משם. "סדר א' התחיל כבר מזמן!"

לידידיה מעולם לא היה שום קשר, ולו הקלוש ביותר, עם אופנהיים. לא היה בחור בישיבה, שלא הכיר את אופנהיים הנמרץ, שהיה חבר של כל הצוות ותמיד היה מוקף בבחורים שהקשיבו ברתק לכל מילה היוצאת מפיו. ידידיה לא העריך, בלשון המעטה, את הבחורים שהעבירו את זמנם בנחת בין כותלי הישיבה רק בזכות כישרונות, קשרים וכישורים חברתיים בולטים, ובכל זאת כעת הצליח לחלץ מילת תודה לזאבי.

"על לא דבר. בהצלחה", ענה לו אופנהיים במבט חומל וחמק לתוך בית המדרש.

לאחר נשימה ארוכה יצא ידידיה מהשער הראשי של הישיבה ושמת את כל חפציו על הגדר הסמוכה. על אף שהשעה הייתה רק 9:20 בבוקר, ידידיה, הלבוש בכובע וחליפה, כבר הזיע כולו מהחום הקיצי. מירסקי סקר את דמותו של ידידיה בחשש, "אני חושב שאכנס לבדי ואוציא את כל שאר הדברים".

"תודה רבה!" הנהן ידידיה בהכרת הטוב.

לאחר שמירסקי חזר על הסיבוב פעמיים נוספות, היו כל חפציו של ידידיה, לפחות אלו שבצד זה של האוקיינוס, מוערמים על הגדר ועל המדרכה הסמוכה.

"אני חושב שזה הכול", אמר מירסקי, "בדקתי גם בחדר. אני חושב שלא נשאר כלום".

"תודה".

"בשמחה. אל תדאג, אתה תצא מזה במהירות, בעזרת ה'. בן דוד שלי עבר סיפור דומה לשלך, והוא לומד עכשיו בישיבה מעולה בלייקווד.

לא היית מנחש שהוא בילה שנה בישיבה שיקומית".

"אבל אני לא - "

"בהצלחה, ידידיה". מירסקי חייב את כתפו לרגע אחד קצר ואז מיהר לחזור לבניין הישיבה כשהדלתות הגדולות נסגרות אחריו בגניחה.

ידידיה נותר לבדו. הוא השיט את מבטו מעלה ומטה לאורך הרחוב הצר. אישה צעירה צעדה בו, דוחפת עגלת תאומים, שני סבלים פרקו מקרר ממשאית ענק, וכמה אברכים לבושים מעילים ארוכים היו שקועים בדיון סוער במרחק מטרים ספורים ממנו. אנשים חושבים שהיום הוא סתם עוד יום שגרתי. האם אינם שמים לב, שכל העולם התהפך זה עתה על ראשו?

הוא הוציא את הפלאפון וטלפן לאחותו.

אבל עוד לפני שתמר הספיקה לענות, הבחין ידידיה באדם שהתהלך לפניו ממש, זקנו הערמוני מתנצנץ בשמש הלוהטת, והוא צועד בבטחה לעבר פתח הישיבה. היה זה מגיד-השיעור שלו, הרב סילבר.

מבטיהם הצטלבו לרגע, אך הרב הסיט מיד את מבטו במבוכה. לרגע נראה היה שהוא עומד להמשיך ישר פנימה בלי לעצור.

"רגע, הרב סילבר", התעשת ידידיה במהירות וקרא, מנסה לשכנע את קולו הצרוד להתאושש ולשתף פעולה עימו, "אני חייב לדבר עם הרב! בבקשה, שהרב יחכה רגע!"

מחכה להמשך הסיפור?

הספר "ידידיה" עכשיו בחנויות יפה נוף-פלדהיים
להזמנה עד הבית [לחץ כאן](#)
או בטלפון 1599-581-581

